

دستور العمل تکمیل فرم شماره ۱۰ (گزارش غربالگری سرطان پستان)

این فرم توسط مامای مرکز روستایی و شهری به صورت ماهیانه در دو نسخه تکمیل می گردد و کلیه اطلاعات خواسته شده در این فرم از دفتر ثبت سرطان استخراج می گردد و پس از تایید و امضای پزشک مسئول مرکز، یک نسخه آن در واحد مامایی مرکز بایگانی می شود و نسخه دیگر به مرکز بهداشت شهرستان ارسال می گردد. شایان ذکر است این فرم برای مراکز شهری و روستایی جداگانه جمع بندی می شود و در دو نسخه «شهری» و «روستایی» به صورت فصلی به واحد سلامت میانسالان مرکز بهداشت استان ارسال می گردد. نحوه تکمیل این فرم به شرح زیر می باشد:

- ❖ **تعداد جمعیت زنان:** به تفکیک گروه های سنی بر اساس نتایج سرشماری و آمار ابتدای سال در فرم ثبت می گردد. این عدد بایستی در طول سال به طور ثابت در فرم تکرار گردد.
- ❖ **نتیجه ارزیابی خطر:** مطابق با دستورالعمل، تعداد افراد مراقبت شده در طول دوره سه ماهه بر حسب گروه در معرض خطر و پرخطر مشخص گردیده و در ستون مربوطه ثبت می شود.
- ❖ **تعداد افراد معاینه شده:** توسط ماما و یا پزشک در پایان فصل از دفتر ثبت سرطان استخراج شده و در این ستون ثبت می شود.
- ❖ **نتیجه معاینه:** به صورت تعداد افراد طبیعی و غیر طبیعی مشخص می گردد لازم به ذکر است چنانچه در معاینه لمس توده، زخم پستان، درد پستان، ترشح غیر طبیعی از پستان و بزرگی غدد لنفاوی وجود داشته باشد غیر طبیعی تلقی می گردد و در صورت نداشتن موارد فوق نتیجه معاینه طبیعی می باشد.
- ❖ **تعداد ارجاع شده:** کلیه مواردی که به هر دلیل به سطح بالاتر ارجاع شده اند در این قسمت نوشته می شود. علت ارجاع ممکن است مشاهده موارد غیر طبیعی در معاینه بوده باشد و یا اینکه فرد، نتیجه آزمایش سونوگرافی و ماموگرافی خود را مستقیماً نزد مامای مرکز آورده است. اگر نتیجه براساس سیستم BIRADS، صفر، ۳، ۴ و ۵ باشد بایستی این فرد به کارشناس سطح دو ارجاع داده شود.
- * توجه داشته باشید که اگر فرد معاینه کننده، خودش برای رفع مشکل موارد غیر طبیعی اقدام کرد و فرد را به سطح بالاتر ارجاع نداد، این فرد جزء موارد ارجاع شده محسوب نمی شود به طور مثال فردی مبتلا به عفونت شیر دهی است و دارای زخم پستان می باشد و فرد معاینه کننده خودش توصیه های لازم را به مادر ارایه می دهد.
- ❖ **نتیجه ارجاع:** این قسمت برای افرادی تکمیل می گردد که نتیجه معاینه آنها غیر طبیعی بوده است و به پزشک یا کارشناس سطح دو، ارجاع شده اند. موارد زیر بر اساس پاسخی که توسط پزشک یا کارشناس سطح دو در پاسخوراند ارجاع نوشته است تکمیل می گردد.
- ❖ **بدون اقدام:** پزشک یا کارشناس سطح دو پس از ارزیابی بیشتر در پاسخوراند قید نموده است که نیاز به اقدام خاصی نمی باشد.
- ❖ **پیگیری کوتاه مدت:** به مواردی اطلاق می شود که در کمتر از شش ماه می بایست پیگیری شود به عنوان مثال درد های غیر دوره ای که درد با تروما ایجاد شده و در صورت لمس توده می بایست یک هفته بعد پیگیری گردد و یا درد به دنبال پوشیدن لباس زیر باشد که می بایست یک ماه بعد معاینه مجدد انجام گردد.
- ❖ **ماموگرافی و اقدامات مکمل:** چنانچه پس از ارجاع سطح اول به پزشک یا مامای سطح دو برای فرد ماموگرافی در خواست گردد لازم است در این ستون ثبت شود.
- ❖ **درمان دارویی:** در این ستون تعداد افرادی که پس از ارجاع به سطوح بالاتر تحت درمان دارویی قرار گرفته باشد، نوشته می شود.
- ❖ **نیاز به پیگیری مجدد در سال جاری:** بر اساس پاسخوراند ارسالی از پزشک یا کارشناس سطح دو که در آن به چگونگی و زمان پیگیری فرد اشاره شده است، چنانچه در سال جاری نیاز به پیگیری مجدد داشته باشد در ستون «دارد» ثبت می شود و اگر پیگیری در این سال لازم نمی باشد در قسمت «ندارد» تعداد افراد نوشته می شود.
- ❖ **وضعیت خود آزمایی:** چنانچه خود آزمایی به صورت ماهانه انجام می گردد در ستون منظم و در غیر این صورت در ستون نامنظم ثبت می شود.
- ❖ **وضعیت ماموگرافی و اقدامات تشخیصی دیگر و نتیجه آن:**
- ❖ **تعداد ارجاع برای ماموگرافی:** این قسمت شامل تعداد افرادی می شود که در طول دوره سه ماهه جهت غربالگری ارجاع داده شده اند و همچنین افرادی که نتیجه معاینه آنها غیر طبیعی بوده و توسط پزشک یا کارشناس سطح دو جهت تشخیص برای ماموگرافی ارجاع داده شده اند.

- ❖ **تعداد ماموگرافی انجام شده:** در این ستون تعداد افرادی که ماموگرافی را انجام داده اند ثبت می گردد توجه داشته باشید که ممکن است کسانی که پاسخ ماموگرافی خود را به مرکز آورده اند، لزوماً در سه ماهه قبل ارجاع نشده اند و مربوط به کسانی باشد که در زمانی دورتر مثلاً ۵ یا ۶ ماه گذشته ارجاع شده اند ولی در این فصل ماموگرافی را انجام داده اند.
- ❖ **نتیجه ماموگرافی بر اساس BIRADS:** استاندارد گزارش ماموگرافی بر اساس سیستم گزارشدهی BIRADS می باشد که از گروه صفر تا پنج طبقه بندی می گردد. لازم است مطابق با دستورالعمل بر اساس نتیجه ای که در گزارش ماموگرافی قید شده و در دفتر مراجعات سرطان به ثبت رسیده است تعداد افراد در گروه مربوطه ثبت گردد.
- ❖ **اقدام توصیه شده:** مطابق با پسخوراند ارسالی از پزشک یا کارشناس سطح دو در مورد وضعیت فرد در یکی از ۴ ستون مربوطه ثبت گردد.
- ❖ **تشخیص نهایی:** مطابق با پسخوراند ارسالی از پزشک یا کارشناس سطح دو در مورد وضعیت فرد در یکی از ۴ ستون مربوطه ثبت گردد. توجه داشته باشید که ممکن است به غیر از ماموگرافی اقدامات تشخیص دیگری مانند سونوگرافی، بیوپسی و غیره انجام شده باشد، در این قسمت صرفاً نتیجه نهایی بررسی ها مهم است بنابراین در گروه سنی ۲۰ تا ۳۵ سال که ماموگرافی انجام نمی شود هم بایستی ستون تشخیص نهایی تکمیل گردد.